

INFORMACIJA

o potrebi unapređenja institucionalnih mehanizama za kvalitetnije sprovođenje politike javnih konsultacija.

Učešće javnosti u postupku kreiranja javnih politika, kroz javne rasprave i učešće nevladinih organizacija u radnim tijelima organa državne uprave, doprinosi njihovom kvalitetnijem definisanju, kao i unapređenju demokratskih procesa, povećanju transparentnosti i obezbjeđivanju većeg legitimiteta akata kojima se namjeravaju bliže urediti određena pitanja.

Unapređenje normativnog okvira u ovoj oblasti započeto je još 2018. godine donošenjem Zakona o državnoj upravi, kao i pratećim podzakonskim aktom, Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona i strategija (Sl. list Crne Gore, br. 41/18).

Od tada su preduzete važne aktivnosti na planu kreiranja institucionalnih mehanizama za obezbjeđenje primjene normativnog okvira i svrsishodnog kreiranja javnih politika. U tom kontekstu ističemo da je Ministarstvo javne uprave prepoznato je Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave kao nadležno za praćenje kvaliteta sprovođenja javnih rasprava u pripremi zakona i strategija, a Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji ovog Ministarstva prepoznate su organizacione jedinice, kao i radna mjesta u okviru kojih se vrše poslovi vezani za praćenje kvaliteta javnih konsultacije.

Ipak, već pune dvije godine nedostaje realizacije obaveze u pogledu implementiranja centralizovane kontrole javnih konsultacija na način da se obezbijedi da sva ministarstva uz predloge zakona i strategija koje dostavljaju Vladi na razmatranje, ujedno dostavljaju i mišljenje Ministarstva javne uprave o kvalitetu sprovođenja javnih rasprava u pripremi dokumenta.

Realizacija ove obaveze podrazumijeva izmjenu Poslovnika rada Vlade Crne Gore, I to u pogledu člana 40, kojim bi se propisalo da je uz predlog zakona i strategija predlagač je dužan da dostavi mišljenje Ministarstva javne uprave u odnosu na postupak i način sprovođenja javne rasprave propisanih aktom Vlade, a u skladu sa aktom tog ministarstva kojim se utvrđuje postupak kontrole sprovođenja javne rasprave.

Ukazujemo da je Ministarstvo javne uprave, u saradnji sa Sekretarijatom za zakonodavstvo, u prethodnom period pripremila predlog izmjene Poslovnika, te više

puta iniciralo prema Generalnom sekretarijtu Vlade Crne Gore da se pristupi realizaciji obaveze.

Na unapređenju javnih konsultacija u kontekstu reforme javne uprave posebno insistira Evropska unija.

Stoga, U Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za 2019. godinu se ističe da su potrebni značajni naponi kako bi se osiguralo povećanje učešća javnosti u kreiranju politika kao dio inkluzivnog političkog dijaloga.

U Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za 2020. godinu ocijenjeno da suprotno Zakonu o državnoj upravi, Vlada nastavlja donositi niz zakona koji utiču na prava građana bez osiguravanja odgovarajućeg uključivanja javnosti, te da javnim konsultacijama u zakonodavnom procesu i procesu kreiranja politike još uvijek nedostaju istinsko i sistemsko uključivanje relevantnih učesnika.

U izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2021. godinu ukazano je da nijesu sva ministarstva sprovela javne konsultacije kada su pripremani zakoni i strategije. A kada i jesu, konsultacije ponekad ostaju formalnost, bez stvarne otvorenosti za stavove predstavnika civilnog društva. Javna uprava treba da poboljša mehanizam za konsultacije sa civilnim društvom.

U izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2022. godinu konstatovano je da nijesu sva ministarstva sprovodila javne konsultacije kada su pripremani zakoni i strategije, te da je značajan broj zakona usvojen bez prethodne konsultacije sa civilnim društvom, te da mehanizme javnih konsultacija treba unaprijeđivati.

Zaključkom Posebne radne grupe za reformu javne uprave formirane između Evropske komisije i Crne Gore, Vlada Crne Gore je u obavezi da uspostavi mehanizam centralizovane kontrole kvaliteta javnih rasprava i odredi instituciju koja bi bila nadležna da verifikuje da su javne rasprave o nacrtima zakonskih akata ili strategija održane u skladu s usvojenim standardima prije podnošenja Vladi na usvajanje.

Na sastanku Posebne radne grupe za reformu javne uprave, održanom 7. oktobra 2022. godine, dogovoreno je da o ovom pitanju informiše Savjet za reformu javne uprave.